

Indulj Deres! ma utoljzor viszed Kurirodat
Azoknak, kik nem küldették ujfra Abrakodat!

Belső Tudósítások.

Ha egy valóságos érzékeny Magyar Szív olvas-
sa a' mostani mind külső, mind belső Né-
met Leveleket, vagy leg alább a' közelebb költ Bé-
tsi Német Udvari Újságot, melyben a' mi Magyar
Nemzetünk a' leg nemesebb szívü és leg-hivebb sza-
bad Nemzetnek iratik, nem lehet hogy ne gönyvez-
zen örömeben. — Öröm! és a' ditsekedésnek fel-
ső grádits fogáig hágott örvendetes igék olvastatnak
minden Levelekben Nemzetünkről.

A' mi Kegyelmes Atyánk és Királyunk, Anyánk
és Királynénk a' múlt Szeredán estvéli 9 óra tály-
ban a' maga kedves Fiainak kebelekből — de nem
hivséges Szivekből — *Budáról Bétső* az egélz F.
Udvarral edgyütt Szerentsésen vizlza érkezelt. —
Azt igérte ő Felsége, hogy ennekutánna a' maga
Kedves Magyar Státulsait gyakrabban és a' Koro-
názásoknak végződésével az *Erdélyi Nagy Fejede-
lemséget*-is Kedves Királynéjával edgyütt, a' mint
Gr. *Gyulay Josef* Ur ő Nságának Budán meg-igért-
nek lenni mondatik, meg-látogatja.

Jun. 17-dikén elegendyes Ország-gyűlése tartatott,
és estvére Bál — — 18-dikban *Deputáziók* dol-
goztanak délig — 12 órakor pedig mind a' két Táb-
la öfzve-gyűlvén, egészszén estvéli 6 óráig tanáts-
koztanak, és a' második Táblán leg-előbb-is ez a'
kérdés fordúlt-fel:

„Ha vallyon kellyen é ülést engedni a' Rátz
Erséknek, és Püspököknek, az Ország-Gyűlésében?

G g g

Tsak

Tsak hamar két felé osztottak a' vélekedések. A' Gyűlésnek nagyobb része úgy ítélte, hogy meg kell kérni, az Illyriai Kántzelláriának el-törlése eránt ő Felségét, oily magok ajánlása mellett az Ország' Rendjeinek, hogy el-töröltetvén az említett Kántzellaria, ok is kézzek letznenk ölést adni a' Rátz Pápij Méltóságoknak, a' kik azonban magok is rajta legyenek, az Illyriai Kántzelláriának el-töröltetésén. A' más rész, ezt vitatta: hogy mivel maga a' Felség hívta Ország Gyűlésre, különös Kir. Levelek által a' Rátz Erseket 's Püspököket: tehát szükség, hogy még ezen Ország-Gyűlésben, méltóságokhoz illendő ölést engedjék nekik; annyival inkább, mivel az Illyriai Kántzellaria' fel-állításának sürgetésére, leg-elsőben is az indította volt öket, hogy a' közlebb múltt Ország-Gyűlése' alkalmatosságival nem vehettek biztató szót abbéli kívánságoknak teljesítésit eránt, melyet eleikbe terjesztettek volt egynehány Nagy Embereinknek, hogy t. i. hadd lehetne nekik is rendes székek, és izavok az Ország-Gyűlésében; 's e' ízerént nem ok nélkül lehet tőle tartani, hogy ha e' mostani Ország-Gyűlésben öket és vekeket nem nyerhetnek: sürgetni fogják az Illyriai Kántzelláriának meg maradását, melly igen nagy kárára lenne a' Hazának."

Mind a' két rész keményen vitatta a' maga értelmét; de végre-is tsak az állott-meg, hogy kérjék ő Felséget az *Illyriai Kántzelláriának* el-törléseért, és ennek el-töröltetésével a' jövő Ország-gyűlésen *Szék*et és *Voat*ot adnak a' Rendei a' Rátz Erseknek és Püspököknek, és ebben mind a' két Tábla meg-edgyezett. — Ekkor a' Károivitzi Ersek, ki a' maga Püspökeivel edgyütt jelen volt, de Szék nélkül, fel-állott és így szólott a' Rendeihez: — „

„ Mi, esküzlői nem lehetünk az Illyriai Kántzellaria' el-töröltetésének; melyet a' meg-bóltt Császár és Király, a' nális tudva lévő el-ökkel állított fel, a' vallaskélli dogma nézve. Kérjük a' Tek.

Tek. Első Táblát, engedjenek minékünk helyet és szavat az Ország Gyűlésében, mellyre ő Felsége, Királyi Levelek (Regálisok) által hivott bennünket. — A' mi Nemzetünk nagy számmal vagyon: szükség, hogy minden tekintetben legyenek néki Reprezentánsai (Képviselői) az Ország-Gyűlésén. Városainknak vagynak Reprezentánsaik, Nemeseink is jeleenek meg itten; ha Mánásaink vólnának; bizonyval nekik is vólna helyek és szavok az Ország-Gyűlésében: miért ne adna tehát az Ország minékünk, kik a' Papi méltósággal vagyunk fel-ruházva, még ezen Gyűlésben helyet és vótumot minden feltétel nélkül? „ —

Azonban edgyik Tábla is a' maga fel tett tzeljével el rem álvan, ő Felségehez tudóitást tettek, a' mint hátrább fogjuk látni.

Minékutánna ezen dolog el-végződött vólna; a' második Tábla a' Nemzeti nyelvnek gyökereztetését és plántáztatását vette tanátskozása tárgyául — és az Itéő-mester Ur meg-ésmerte ugyan; hogy a' Magyar nyelvet Tanítóknak fel-állítások után kezdett a' nyelv plántája fokot erőlsedni; de mivel ezen Magyar Tanítók Letzkéit csak a' kinek tettik a' járja, azt végezték, hogy kérjék ő Felségét; hogy a' Magyar nyelv tanulását tégye Törvény-zikkellyé, hogy azt minden Oskolat járók tanulni kéntelenittessenek. — Az Itéő-mester Urnak ezen valóságos nemzeti böits és buzgó tzelja a' Rendektől helybe hagyatott.

„ A' múltti Ország-Gyűlési XVI dik Törvény-zikkelyben (Artikulushan) ez van: *Dictionaria negotia autem, idiomae latino nunc adhuc pertractanda venient, az az: a' Törvény-Táblákon és Tanáts-Szókeken, most, deák nyelven folytattassanak a' dolgok.* Most tehát a' Mas. Táblának nagy része azt vitatta, hogy a' *nunc adhuc (még most)* határozódjon meg; 's a' Magyar Nyelvről, szóllandó a' Törvényzikkelybe tétetődjön belé: *Ilat esitenés*

után, Magyar Nyelven follyanak a' dolgok a' Dikallériomokon. Némelly Vármegyek' Küldöttjei, úgy a' Harvát Ország' részéről való Deputátusok is azt mondották: hogy „ezen Törvény szerént, sok érdemes Hazafiaknak el kellene esni tiztségeiktől, a' Magyar Nyelv' nem tudása mia.“ — Ezen ellenvetésre, a' vólt a' felelet: hogy „kevésselez előtt, úgy tudták más idegen nyelvben tökéletesíteni magokat, néhány esztendőök alatt a' Hazafiak, hogy azon, nem tsak kelzelletek; hanem dolgoztak is szeltire.“ — Tsak ugyan nem eggyezhettek meg ebben utólyára is. — Azután némelly Vármegyei Deputátus Urak, arról panalzólkodtak a' magok Vármegyék' nevekenben, hogy soha sem nyerhettek még azok Magyar Választ mind ez ideig is, a' F. Helytartó-Tanátsból; ámbár ők ehez Magyar Nyelven irtak, úgymint a' melly Nyelven akarják, a' múlt Ország-Gyülés' Végzése szerént, dolgaikat folytatni, és Jegyző-Könyveket is írni állandóúl, más Ns Vármegyékkel eggyütt 's a' t. Ezen tárgyra nézve, abban állapodott meg a' Gyülés, hogy „a' Fels. Helytartó-Tanáts Magyar Nyelven válaszollyon, a' hozzája magyarul író Ns Vármegyéknek; és még ezen kívül, arra is kérni kell ő Felségét, hogy memél harmarább, a' Magyar Nyelvet hozassa-bé a' Dikallériomokba; melly nélkül, lehetetlen valamelly Nyelvnek virágozni: e' nélkül pedig, nem lehet állandó virágzású fenn-maradása a' Nemzetnek“ 's a'.

Jun. 21. 22. és 23-dik napjain tartott Ország-gyűléseiben fel-olvastattanak azok a' dolgok, mellyekben ezen *Diétán* a' Státusok meg edgyeztenek. Az Urbariumnak el-igazittása a' jövő *Diétára* halasztott; az esztendőnként fizetni szokott Adó a' 8. Art. 1715 dik szerint határozottatott.

*Az ő Felsége Resolutiója az Illiriai Cancelláriának
el-töröltetéséről ez:*

Altefatam Suam Majestatem Sacratissimam, erga demissam eorundem Dominorum Statuum et Ordinum Repraesentationem, in ordine ad sublationem Cancellariae Illyricae sub 18-va currentis Mensis factam, iisdem Benignam Resolutionem Suam sequentibus declarari jussisse: Suam Majestatem Sacratissimam adductum per Dominos Status et Ordines Augustae condam Imperatricis, et Reginae Apostolicae Mariae Theresiae Aulae Suae desideratissimae exemplum, eo in pretio habere, ut hoc, atque ea etiam reflexione, quod non uniti Ritus Regni Accolae, medio tempore, postquam nempe Cancellariae Illyricae erectio jam decreta erat, Jure civitatis Lege publica donati fuerint, permotam esse, ut desideratam a D. SS. et OO. Cancellariae Illyricae sublationem, jam reipsa decrevit, neque aliud amplius fore reliquum, quam ut mox, ac Sua Majestas e diversis, quae suscipienda habet, itineribus feliciter redux, exauditaque propositione, qualiter suppressio haec abque negotiorum convulsione suscipi valeat, realem ejusdem sublationem ordinare queat. Ut autem Ritus hujus Regni Accolis, jam alioquin sub praesidio Legum constitutis, omni ratione consulatur, atque ii, ipsum etiam conditae de iisdem Legis effectum sentiant, justam agnoscere Suam Majestatem Sacratissimam, eam Dominorum Statuum, atque Ordinum Propositionem, ut ex Individuis ejusdem Ritus, nonnulla requisitis qualitatibus instructa, ad Cancellariam Regiam Hungarico Aulicam, prout et ad Consilium Regium Locumtenentiale applicentur Individua, quae Sua Majestas mox subsecuta dictae Cancellariae sublatione, hunc in finem etiam nominatura est. Ex adverso Altefatam Suam Majestatem Jure a Dominis Statibus et Ordinibus deponere, ut habita jam nunc Benigna hac Suae Majestatis Sacratissi-

tissimae affidatoria declaratione, de Voto, dicti Ritus Episcopis, jam ex nunc competente, stantibus adhuc praesentibus Cemitiis, Articulus pro Benigna Regia Sanctione proponatur, de ipsa autem qualitate voti, et Sessionis per Deputationem Reginolarem in Coordinatione Comitiorum operaturam praesletur opinio, in affuturis Regni Comitiiis praescripto modo referenda, et determinanda.

A' többi Fels. Resolútiók közé tartozik, hogy azokban a' Vármegyékben, hol' szükséges a' Tisztviselőket fizetésének nagyobbítása, a' Helytartó K. Tanátsnak tudtával nagyobbíthatatik — hogy a' Magyar Sergeknél a' Magyarok alkalmazásának Tiltságra, és — hogy a' hadi Akadémiákban a' Magyar ifjuság tanítassék — addig-is pedig, míg az Országos *D'putatiók* mind ezekről módot dolgoznak, ő Felsége a' 70-dik Art. 1723-dik cikke szerint maga fog a' Magyar Ifjuság tanulására és nevelésére gondot viselni, mint édes Atya. — Az Erdélyi *Kraszna, Középszólnok, Zaránd* Vármegyék és *Kölsz* vidékének Magyar Országhoz való visszakapcsolásában sem ellenkezik ő Felsége, meghalgatván az Erdélyi *Diétát*-is, sőt az egész Fejedelemségnek egyesüléséről fog ő Felsége tanácskozni. — A' *Dikastériumok*nak Pestre való költözkedésekre nézve az 1791-dik esztendői 39-dik Artikulus meg-újított.

Az Ország Birája Gr. *Zichy Károly* és *Manfredini* Ur ő Exeja Szent *Ilván Püzi* Rendének nagyobbik Keresztjével tiszteltetett-meg most Budán ő Felségtől. — A' Comendatori Rendet Tav. *Végh Péter* és Personális *Ürményi József* Ur ő Excellenciája — a' Kiss Keresztet pedig Méltóságos *Páztory Sándor* Ur ő Nga nyerte-el. — A' Királyi Táblán Magyar Országban most darab időből fogva nem mindenik Assessor Ur szokta volt referálni és fel-olvasni az ügyeket, hanem csak a' négy Itéző-Mester Urak; de most ő Felsége még

egy egy Alsószor Urat rendel mindenik Ifjő Mester mellé Referensnek, hogy az Ügyek annál hamarabb folyhassanak. — A' volt Gr. *Eszterházi* Imre Magyar Lovas Regimentje adalott az ifju Hertzeg *Koburgnak*.

A' F. Királyné is a' Budai lakást nagyon kedvelli. — Hogy az Orzágnak határái meg-igazítsassanak, hogy a' Bűnösök törvényesen meg-büntetessenek és a' Jók meg jutalmaztassanak, el-végzett a' ő Felsége. — A' mi a' Kamarát és Bányáztatást illeti mind Törvény szerint léfzen. — A' Sónak auctioját, azon 11 krajtzárt minden mázsán, az ő Felsége bődög és ditső Uralkodásától fogva az Ország *Casájának* ajándékozta. — A' Magyar nyelv közönséges tanulását minden iskoláinkban rend szerint valóvá tette. — A' Státusok ajánlására ezeket Indigenatussal meg-ajándékozta: — „ Gr. *Ferentz és Josef Kollorédó* Gr. *Pellegrini* és Unokája B. *Blankenstein*, *Blainvillo Cris*. B. *Boltza Péter*, Gróf *Sichingen*, Gróf *Lamberti*, *Májer Albert* és *Adolf*, Báró *Schloisning Josef*, B. *Püchler Josef*, B. *Gabelkhofen* és B. *Amado Josef* Urak az ujj Hazafitványok.

A' Bétsi Udvarnál lévő Pápa Nuntiusza Gróf *Caprara* Kárdinállá lett.

Hogy a' Svéviai Kerületben és a' *Rhéus* mellett nagy drágaság ne lehessen, Gabonát vitet ide Magyar Országból ő Felsége; 120 ezer mázsa lisztet, és 800 ezer mérő zabot, 400 ezer Sákokban hajón *Ulmáig*, mellyről már rendelés-is tétetett.

A' nem-egyesült Érseknek, és 7 Püspököknek, a' mostani Ország-Gyűlésén együtt lévő Státusokhoz és Rendekhez intézett két rendbéli Irásaik, mellyekben azt kéri, hogy rend szerint való ülés engedtsék néki az Ország-Gyűlésében.

Első Irás.

Serenissime Regie Princeps Palatine Regni Hungariae!

Excelsi Proceres et Inclyti Status et Ordines!

Obtentis jam a Sua Caesareo Regia Majestate pie defuncto Domino nostro Clementissimo Leopoldo II. Regalibus, nihil ardentius desiderabamus, quam ut per nostram in praeteritis adhuc Regni Comitibus Sessionem intima illa animorum unio, quae firmissimum Throni constituit praesidium, communisque Patriae felicitatis basis est, obtineatur; absit a nobis, ut (quoquo modo id evenerit) dum novae toti Regno, obtento in Rege benignissimo suo Protectore, beatitudinis affulget aurora, de praeteritis queramur: imo, ne faustissimam Suae Majestatis Sacratissimae Coronationem ardentissimorum votorum nostrorum summam ulla ratione vel minuto temporis, quaestio, de Sessione nobis pro ratione muneris, quod gerimus, competente, moretur, interea Interimali per Vestram Serenitatem Regiam nobis benigne indicata Sessione, nos contentos futuros declaramus! quo ita erga optimum, penes cujus Regales adsumus, Principem profundissimae submissionis, erga charam nobis Patriam, et Incl. ejusdem Status et Ordines fraterni amoris, et tenerritudinis non indecorum edamus specimen; ardentiaque illa Gentis Hungariae semet cum Principe, cujus protectionis tam amoenos jam sensit fructus, per Sacrum Coronationis foedus, quod unicum adhuc restat unicuique vota, omnibus viribus promoveamus. Reservamus interim nobis post hunc actum omnia ea, quae legalibus nostris Juribus competere credi-

credimus, confidentes in benignitate Serenitatis Vestrae Regiae, aequitate item et benevolentia Incl. Statuum et Ordinum, quod eam nostri intuitu competentis sessionis ante omnia sint habituri rationem, quae supra memoratis finibus accomoda, characterique, quem praeferimus convenientissima in nobis, et numero, quem in spiritualibus gubernamus populo, ad seros posteros perduraturam confirmet gratitudinem. Qui de cetero benignitati, et gratiis devoti, jugi cum veneratione emorimur 's a' t. Budae, 21. Maji 1792.

Második Irás.

Humillima nostra, sub 21-ma Maji Suae Regiae Celsitudini Regni Palatino, Excellisque Proceribus, et Incl. SS. et OO. scripto data declaratione, id praeprimis intendebamus, ut quanto erga clementissimum Regem nostrum, penes cujus Regales adsumus, profundissimae submissionis, erga charam vero Patriam, Excelsosque ejus Proceres, et Incl. Status et Ordines amoris ac venerationis feramur affectu, hoc quidem tali probemus documento, quod quaestionem de Sessione nobis pro munere, quod gerimus, competente, nec movere, nec minuto temporis Suae Majestatis Sacratissimae Coronationis praeparatoria retardare voluerimus. Et prouti tunc firmiter in gratia et aequanimitate Excelsorum Procerum et Incl. Statuum et OO. confidebamus, quod post faustissimam Coronationem pro dignitate sua, condignam nostri sint habituri rationem, ita nunc jam, ubi felix Hungaria in optimo Rege suo *Francisco* benignissimum Protectorem ac Patriae Patrem laeta veneratur, ubi omnes Regni hujus Cives communi exultant gaudio, et praesentium bene factorum omine freti, supremam Patriae felicitatem auspiciantur, advenisse illud tempus autumamus, quo experta Excelsorum Procerum et Incl. SS. et aequanimitas legalem nobis secundum numeris et Se-

nii

nii Archi-Episcopalis, et Episcopalis dignitatem procuratura est Sessionem.

Sancti *Stephani* Regis Decretum, quo per Pontifices Dioecesanos praecipuis intelligit Praelatos; et Articulus I. post Coronationem Anni 1608. iustae hujus nostrae petitionis primum, et certe solidum est fundamentum: nam et requisita Legalium, sede et suffragio in Comitibus provisorum Praelatorum exponit, et nos ea omnia habere, nos arbitramur.

Nollemus eam quaestionem agitare, an Episcopi orientalis non usiti Ritus Ecclesiae, quos cum introducta in Regnum Christiana Religione in Hungaria existisse primum est conjicere, Sessionem ac Votum in Comitibus habuerint, neque in differentias fidei Articulorum et in Religionis Regotio disparem fors sentiendi modum quaqua ratione ingredi, quae inter populos iisdem Legibus submissos, atque eadem Jura Civilium communionem gaudentes, relate ad Jura Civilia cum ipsa Religionis Confessione haud connexa, et quae per Regem expeditis ad nos benignis Regalibus Litteris jam agnita sunt, discrimen quodpiam adferre neququam possunt; id tamen certum est, nos veros Episcopos, ejusdemque omnino prout Romano Catholici Characteris Episcopalis esse, et simili propria Hierarchiae Ecclesiasticae Institutione, ad unum eundemque finem per extensas Dioeceses, et numerosum populum Ecclesias Dei gubernare; felicitatem item Civium in eo potissimum consistere, ut quisque pro conditione sua, partem beneficiorum ex communi legum provisione promanantium aequa ratione capiat; praeterea vero recepta per tot Saecula Religionem nostram, et refors Regno coeva existente, confirmata ejusdem per latae sub ultima Diacta Legis Articulus 17 um Juribus, eandem et per solum senium determinandam Sessionem nobis cum caeteris Romano-Catholicis Episcopis competere indubium est.

Etenim insufficientis omnino et in praecipua sui parte manca esset, modo laudatae Legis provisio,

si omnes reliqui Religionis hujus Status beneficiis ex constitutione Regni provenientibus, et ipso Jure suffragiorum in Comitibus pro sui Status conditione gaudere, solus autem Status Cleri non ea, quam sua sibi tribuit conditio Juris et honoris frui posset praerogativa. Jam si durabilis societatis civilis felicitas tantum in simultanea omnium sociorum felicitate consistit, quis non videt, omnem illum contra duraturam Patriae felicitatem agere, qui miliones Religionis hujus Incolarum, qui per aliquot tantum suorum membra beneficia constitutionis percipere possunt, per id a beneficiorum usu excludere vellet, si eos, qui possent uti beneficiis, non ea, qua reliquos quosvis pro sua conditione concives, amoris et aestimationis testificatione amplectatur.

Abfit a nobis, ut id de nobilissima Gentis Hungariae iudice vel opinari vellemus, imo firmiter confidimus, quod totum Incl. Regnum postulatam nostrum jam eorum stabiliverit, dum praeteritis adhuc Comitibus Divo *Leopoldo* scripserat, se, ne quis mentem et consilia sua de nobis sinistre interpretaretur, et ut perenne supersit testimonium, talia declarare; quod tam Civilia Jura, quam nostra religiosa, et beneficia Civitatis, prout Hungari ex praescripto Legum, pro conditione sua habent, nostrae Religionis Incolis propria esse velle. Gratissimum, incomparabile hoc nobilissimae Gentis, et Concivium nostrorum sinceri amoris erga nos testimonium veneramus! cujus nunquam ex animis nostris excidet memoria. Et dum ad indelebile illius cujusque sanae menti impressae veritatis sanctimoniam provocamus, nihil esse Regno huic optabilius, quam ut omnes in eo degentes, linguarum licet descrimine dispares, Christianam Religionem profitentes populi, iisdem utantur beneficiis, iisdem teneantur desideriiis, iisdemque urgeantur studiis, dum uni eidemque Regi subsunt, iisdem Legibus gubernantur, omni dissensionum semine sublato, tantum de
fidei.

fidelitate in optimum Regem, et charam, de zelo in promovendis utriusque commodis inter se aemulari, imo unitis viribus optatissimos hos fines promovere satagant; dum denique nos nihil a Concivibus nostris aliud, quam amorem, et eam, quam fratres fratribus exhibent aestimationem desideramus, eam in Excellorum Procerum, et Inclyt. Statuum et Ordinum benevolentia, et aequitate locamus fiduciam, quod perspecta petitionis nostrae iustitia, eandem pro innato Genti Gungarae animi candore, et generosissimo benefaciendi studio incunctanter stabilituri sint.

Erit hoc nobis, et populo, quem in spiritualibus gubernamus, aeternae gratitudinis, quemadmodum Excellis Proceribus, et Inclytis Statibus et Ordinibus aeternae gloriae argumentum; seris vero eorum venturis nepotum posteris imitabile virtutis, gloriosum, nobilissimae suorum antenatorum indolis exemplum.

Qui gratiis commendati emorimur 's a' t. *Budae*, die 12. Junii 1792.

Apróságok.

A' *Lüttikhi* bódogult Püspök az oda való Káthédralé Templom számára 20-ezer forintokat, az ugy nevezett *Mezitlábosok* számára pedig egy olyan summát testált, melly 1000 lelki Miséknek el éneklésekért szokott kivántatni. A' több megmaradott gazdagságaiból 3 öttsei, u. m. három *Mean* nevezetű Grófok részeseülnek. A' Püspöki rangban és jószágban való örökösse még bizontalan ki fog lenni. Sokan az ő egyik öttset Gróf *Meant* gyanitják.

Azt írják, hogy a' *Néópolisi Király Ferentz* Királyunk számára 10,000 mázsa puskaport ajánlott, mellyek Austr. Belgiumban az *Ostendei* ki-kötő-helyben fognak által adatni — 's hogy ezen Király a' Sárdiniai Sergek táborozásiban maga-is jelen akar lenni személyesen. — A' *Hafsiái Landgróf*
12-ezer.

12-ezerből álló, és már a' Frantziákkal mindennap szembe szálló Sergének ezen Frantzia háboru alatt való tartására, magát a' Spanyol Udvar ajánlotta. — A' *Sárdiniai* Király Sergei között tanálatnak valami *Miquiletti* nevet viselő 8 ezer fejekből álló paraszt katonák, kik egész Európában a' legjobb kemény-lövőknek tartatnak lenni.

Prágából azt írják, hogy ott a' Pruszszus Regementek szüntelenül mennek egymás után keresztül a' Frantziák ellen.

A' Német Levelek szerint, a' Frantzia Demokráta, olyan kegyetlenséget vittenek véghez a' fellyebb való napokban egy *Figuemont* nevű Gróf és egyszersmind *Metz* Várossa-béli Kánonikuson, a' millyent, ha igaz a' történet, még az ember-evő *Kanibálokról* is hallani elég iszonyu volna. A' Városiak által azzal vádoltatott ezen Szerentsétlen Pap, hogy az Auszriaiakhoz által pártolt *Bertsényi* Húszárjait, ő ingerelte volna az által pártolásra. Meg-fogattatván tehát a' dühödt nép által, előbb az orra, egy óra múlva az után az ő két fofája, végezetre két fülel vagdaltatának-le. Az után egy élő-fához köttetvén, szemei a' bé-köttetés helyett előbb ki-szúratának, és így nyúzzattaték-meg elevenen. — Már most itéllye-meg bár a' Demokratikusok akármelyik legnagyobb oltalmazója is, valyon mellyik Philosophusnak — *Voltérnak*, *Russónak*, *Mirabónak*, oskolájában tanulták é ezek az ember-nyúzó máj Philosophusok a' magok *Kanibáli* kézi mesterségeket? Még a' Farkas-is azt mon-dotta volt a' Kutyának, hogy szép dolog a' szabadság: de boldogtalan az az Ország, mellyben az Isten szolgáinak meg-nyúzzattatása nélkül fel nem álhat a' szabadság. Az esztelenség és kétségben esés uralkodik itt inkább, mint a' szabadság.

Egy Anglus Poéta-is szentnek nevezi a' szabadságot, és azt mondja, hogy ha néki a' Paradisomban kellene-is fogságot viselni, annak-is kéz volna Kristály köfalain keresztül ugordani. — —

Igen

Igen jól vagyok. A' szabadság szép dolog; de csak addig, míg vizszá nem élnek véle. — Azt lenki sem tagadja, hogy a' Frantzia ujj Constitutió-
nak fundamentoma a' minden emberrel szülő sza-
badság ne volna. De miben áll ez a' szabadság?
— a' szabad gondolkodásban? szabad irásban?
szabad beszédben? szabad tselekedetben? — A'
mi a' szabad gondolatot nézi; ezt csak inkább gyá-
korolhatja akár ki. De a' mi a' beszédet, irást,
és tselekedetet illeti: már az ezekben való szabad-
tságnak határának kell lenni minden társaságos
életben.

A' *Frantziák* Királya az *Amérikai Respubliká-*
nak-is megküldötte völi azon jelentését, melly ál-
tal minden Udvaroknak tudtára adta, hogy az ujj
Constitutiót el-fogadta legyen. Erre a' Respubli-
kának Prézelse, ama híres *Washington*, ilyen fele-
letet küldö *XVI-dik Lajosnak*: — „

„ Felséges Jó; Kedves és Frigyes Barátunk!
— Én a' Felséged Levelében, mellyben Felséged
az ujj Constitutiónak el-fogadását adja tudtunkra,
igen nagy jeleit tapasztalom azon barátságának,
mellyel Felséged ezen mi egyesült Státusainkhoz
viseltetik. Méltóztalsen Felséged ezen mi Congres-
susunk szeretse kívánását az enyimmel együtt szí-
vesen el-fogadni. Mi a' barátságának leg-cieve-
nebb érzésével szemléltük a' Frantzia Nemzetnek
minden lépéseit, mellyekkel ez a' maga szereptsé-
jének halma felé naponként közegetett. Rézsü-
lö érzékenységgel szemléltük azt a' nagy történe-
tet, melynek véghez vitelét az olyan emberek tár-
saságától lehet vársni, kik a' Frantziák nyomor-
ságához hasonló nyomorúságokkal küzködnek —
's még pedig a' leg-tisztább örömmel szemléltük
Felségedet, ezen második alkalmatossággal is, mint
az emberiség julsának oltalmazóját és barátját tün-
ni a' Világ elejébe. Az eget szüntelenül fogjuk
kérni, hogy Felségednek; a' Felséged K. Hazának
és népének; ezen meg-szerzett szabadsággal, bé-
keiséggel.

kesseghen élni, örökös szereztsége lehessen. *Philadelphian*. 1792-ben, Szabadságunknak 16-dik éltendezében.

A' Frantziák már eddig elé 10 Millió 778 ezer Livrákat veretnek csak a' harangokból. — A' Frantzia Nemzet, az Aultriaiakkal esett utolsó tsatában meg-ölettetett *Govion* nevű Generálisnak örök emlékezetére, egy minden éltendőben éltforduló innepet rendelt. — Ennek a' *Govion* nevezetű Frantzia Generálisnak valósággal nagy embernek kellett lenni; mert az igaz, hogy ő *La Fajettének* nem csak most, hanem már még az *Amérika* háboruban-is feje és jobb keze volt.

A' mi a' Frantzia főbb Státus dolgait illeti, ezekről ezt jegyezzük-meg: — A' Hadi Minister azt javasolta Jun. 4-dikén a' Nemzeti gyűlésnek, hogy jó lenne Frantzia Országának mindenik Kantonnyába irni, és azt kívánni, hogy minden Kanton öt-öt leg-jobb Patriótát küldjön Párisba, és ezekből egy 20 ezer fejeből álló igaz Hazafi tábor formálódván, ez a' bé-következő 14 dik *Juliusi szabadság innepének* napján-is, 's más alkalmatossággal-is igen jó szolgálatot fogna tenni, és ezen tábornak igen jó lenne *Páris* mellett táborba állani.

Ez a' Projektum nem csak a' Nemzeti-gyűlést, hanem még a' *Járáshíró* Klubját-is két részre osztatta, és a' leg-nagyobb vetélkedésekre szolgálható alkalmatosságot, és igen sok rend-héli *Protestorziók* adatának-hé ellene. A' *Párisban* eddig elé hitelen volt Nemzeti Gárdisták el-vezítettek minden hitelket, és kedveket, 's könnyen meg történhetik hogy ők is úgy járnak, mint a' közelmű el-töröltetett Királyi Testőrző Sereg. Ők ezt előre látják és zúgnak. — A' Nemzeti gyűlés már meg-irta az öltve gyűlendő 20-ezer fejeből álló, és *Páris* mellett táborba állandó tengeről a' Dekretumot: de a' Király ezt még eddig nem csak meg nem erősítette, hanem még az ezt javasolt *Scout* ne-

vü Hadi Ministert is hivatalából el-botsátván, mást tett helyébe. —

Ugyan ennek alkalmatosságával még más két Ministereket is botsátott el a' Király, melly elég bátor tselekedet a' Frantzia Királytól a' mostani környülállások között, és azt jelenti, hogy a' *Párisban* lévő Nemzeti Gárdisták között sokan kell olyanoknak lenni, kik az Udvarral tartanak.

Arról a' támodásról, melyről a' közelebbi Kurirban emlékeztünk, hogy *Londonban* Jun. 6 dikán történt volna, még bővebb tudósítást nem vettünk: hanem hogy *Angliában* több helyeken is e' féle zenebonáskodások gyakran történjenek, a' bizonyos. — Jun. 4. dikén némely helyeken a' Királynak születése napja igen nagy örömmel innepeltetett, a' midőn más helyeken, sőt némely ugyan azon Városokban is a' leg-tsunyább támodások vér-ontásokra szolgáltatának alkalmatosságot. *BCU Londonban* is néppen ekkor esett járma utzában. A' Politzáy katonák megjelenvén elvittek sokakat árestomba. Ezt a' nép ezébe vette, és a' fog-ház körül öszve futván, az ablakokat bé hajigálta, sőt a' fogházat is bé rontották volna, ha hirtelen nagy számú fegyveres Sereg nem érkezett volna, és így is csak az után tsendesedett a' nép valamit, minekutánna a' fogjok mind egy lábíg szabadon botsátattanak.

Vadnak olyan helyek is, a' hol az Anglus Constitutiónak és Udvarnak barátjai, éppen olyan méreggel buzognak a' Frantzia Constitutiót kedvelők és azt Angliába is bé-vinni kívánók ellen, valamint ezek, amazok ellen. *Excterben* a' *Paine* és *Prifley* irásai, a' Király születésének innepe napjakor, közönséges pompával égettettek meg. — *Mantsefzterben* a' nép egy bizonyos személyt *Painnek* magának állitván lenni, kevésbe maradt el, hogy kegyetlen halállal meg nem ölte. — Hasonló haj-huzás támodott csak kevésel ez előtt ismét *Birmingham* Vároisában is.

Költ *Bétsben Juniusnak* 29. dikén 1792.